

Congestiegebied Zeewolde

<i>Versie</i>	<i>Datum toegevoegd</i>	<i>Wijziging</i>
1.0	24-9-2019	Verdeelstation Zeewolde toegevoegd
1.1	30-9-2019	Onderzoeksuitkomsten verdeelstation Zeewolde toegevoegd
1.2 (was 2.0)	09-01-2020	MS kabel met kenmerk ZWO 10-1V2.11 en ZWO 10-1V2.12 toegevoegd
1.3 (was 3.0)	23-01-2020	Uitkomst congestiemanagement onderzoek ZWO 10-1V2.11 en ZWO 10-1V2.12 toegevoegd
1.4	25-11-2020	Toegevoegd Verwachte oplossingsdatum en -richting ZWO 10-1V2.11 en ZWO 10-1V2.12

Inhoudsopgave

Inleiding	3
Capaciteitsproblemen bij teruglevering voor Zeewolde 10kV en 20kV	4
Oorzaak problemen	4
Gebiedsbeschrijving	4
Beschikbare en gevraagde capaciteit	6
Hoe en wanneer lost Liander dit probleem op?	6
Uitkomst congestieonderzoek teruglevering voor verdeelstation Zeewolde 10kV en 20kV	7
Capaciteitsproblemen bij teruglevering voor Zeewolde kabel ZWO 10-1V2.11	8
Oorzaak	8
Gebiedsbeschrijving	8
Beschikbare en gecontracteerde capaciteit	9
Hoe en wanneer lost Liander dit op?	9
Uitkomst congestieonderzoek teruglevering voor Zeewolde kabel ZWO 10-1V2.11	10
Capaciteitsproblemen bij teruglevering voor Zeewolde kabel ZWO 10-1V2.12	11
Oorzaak	11
Gebiedsbeschrijving	11
Beschikbare en gecontracteerde capaciteit	12
Hoe en wanneer lost Liander dit op?	12
Uitkomst congestieonderzoek teruglevering voor Zeewolde kabel ZWO 10-1V2.12	13
Bijlage: Algemene toelichting op netcapaciteit en congestie	14
Toelichting netanalyse en congestie	14
Beoordeling capaciteit	14
Transportschaarste op verschillende niveaus in het net	15
Lokale stroomcapaciteit knelpunten in kabels van het distributienet	15
Kwaliteit van de spanning	15
Beperkingen niet direct voor alle type aansluitingen in postcodegebied van toepassing	16

Inleiding

Uit onze netanalyse blijkt dat er risico op structurele congestie is in het verzorgingsgebied van elektriciteitsverdeelstation Zeewolde dat in Zeewolde staat. We gaan in dit gebied de capaciteit van het bestaande net uitbreiden, maar de netuitbreiding zal naar verwachting niet op tijd klaar zijn om in alle huidige transportverzoeken te voorzien.

In dit document vindt u de vooraankondigingen van verwachte structurele congestie achter station Zeewolde en de uitkomsten van de congestiemanagementonderzoeken voor dit gebied/deze gebieden. Is er geen congestiemanagement of andere tijdelijke oplossing mogelijk? Dan is het helaas nodig om klanten met een bestaande of nieuwe aansluiting die meer capaciteit op het net wensen een tijdelijke transportbeperking op te leggen. Deze beperking duurt totdat de netuitbreiding gerealiseerd is.

Disclaimer/exoneratie

Capaciteitsproblemen en/of spanningsproblemen in een elektriciteitsverdeelstation of middenspanningskabel kunnen zich onvoorspelbaar voordoen in (en soms buiten) een met postcodes aangeduid congestiegebied. Aan de informatie van Liander met betrekking tot de omvang van deze gebieden, de aanwezige en gecontracteerde capaciteit en de gevolgen voor specifiek afnemers in deze gebieden kunnen geen rechten worden ontleend.

Capaciteitsproblemen bij teruglevering voor Zeewolde 10kV en 20kV

24-9-2019

In Zeewolde zijn we momenteel met ons huidige elektriciteitsstation OS Zeewolde 10kV en 20kV niet in staat om te voldoen aan alle nieuwe aanvragen voor transportcapaciteit. Dit geldt alleen voor teruglevering aan het net, niet voorverbruik. We noemen dit ook wel tekort aan transportcapaciteit of structurele congestie.

Oorzaak problemen

Flevoland kent veel landelijk gebied, dat zich goed leent voor de opwek van duurzame energie. Het aantal windmolens en zonneparken in het gebied groeit zeer snel, veel sneller dan voorzien. Dit heeft een grote impact op het elektriciteitsnet van Liander. Het elektriciteitsstation OS Zeewolde 10kV en 20kV heeft hierdoor inmiddels de maximale capaciteit voor het transport van opgewekte elektriciteit bereikt.

Gebiedsbeschrijving

Elektriciteitsstation OS Zeewolde 10kV en 20kV voedt aangeslotenen in de volgende postcodegebieden. Het congestiegebied betreft daarom deze postcodegebieden.

1336ZG	1339MB	1341AB	1343CG	1343DB	1343DC	1343SQ	1349CA	1349CB	1349CC
1349CG	1349CH	1349CJ	1349CN	1349CV	1349CX	1349CZ	1349DB	1349DC	1349DD
1349DE	1349DG	1349DJ	1349DL	1349DN	1349DP	1349DS	1349RA	1349RB	1358BJ
1358CA	1358CB	1358CC	1358CD	3891EV	3893AA	3896LA	3896LB	3896LC	3896LD
3896LE	3896LG	3896LH	3896LJ	3896LK	3896LL	3896LM	3896LN	3896LP	3896LR
3896LS	3896LX	3896LZ	3896MB	3896MC	3896ZZ	3897AA	3897AB	3897AC	3897AD
3897AG	3897AH	3897AJ	3897AK	3897AL	3897AM	3897LA	3897LB	3897LC	3897LD
3897LE	3897LG	3897LH	3897LJ	3897LK	3897LL	3897LM	3897LN	3897LP	3897LR
3897LS	3897LT	3897LV	3897LW	3897LX	3897MA	3897MC	3898LD	3898LE	3899AA
3899AB	3899AD	3899AE	3899AH	3899AJ	3899AK	3899AL	3899AM	3899AN	3899AP
3899AR	3899AT	3899AV	3899AW	3899AZ	3899BB	3899BC	3899BD	3899BE	3899BG
3899BJ	3899BK	3899BL	3899BN	3899BP	3899BR	3899XL	3899XN	3899XS	3899XT

8218NB	8218NE	8218PW	8218PX	3891AB	3891AC	3891AD	3891AE	3891AG	3891AJ
3891AK	3891AL	3891AP	3891AR	3891AS	3891AT	3891AV	3891AW	3891AX	3891AZ
3891BA	3891BB	3891BC	3891BD	3891BE	3891BG	3891BH	3891BJ	3891BK	3891BL
3891BM	3891BN	3891BP	3891BR	3891BS	3891BT	3891BV	3891BW	3891BX	3891BZ
3891CA	3891CB	3891CC	3891CD	3891CE	3891CG	3891CH	3891CJ	3891CK	3891CL
3891CM	3891CN	3891CP	3891CR	3891CS	3891CT	3891CV	3891CW	3891CX	3891CZ
3891DA	3891DB	3891DC	3891DD	3891DE	3891DG	3891DH	3891DJ	3891DK	3891DL
3891DM	3891DN	3891DP	3891DR	3891DS	3891DW	3891DX	3891EA	3891EB	3891EC
3891ED	3891EE	3891EG	3891EH	3891EJ	3891EK	3891EL	3891EM	3891EN	3891EP
3891ER	3891ES	3891ET	3891EW	3891EX	3891EZ	3891GA	3891GB	3891GC	3891GD
3891GE	3891GG	3891GH	3891GJ	3891GK	3891GL	3891GM	3891GN	3891GP	3891GR
3891GS	3891GT	3891GW	3891HA	3891HB	3891HC	3891HE	3891KA	3891KC	3891KD
3891KE	3891KG	3891KH	3891ZA	3891ZB	3891ZC	3891ZD	3891ZE	3891ZG	3891ZH
3891ZJ	3891ZK	3891ZL	3891ZM	3891ZN	3891ZP	3891ZR	3891ZS	3891ZT	3891ZV
3891ZW	3891ZX	3891ZZ	3892AA	3892AB	3892AC	3892AD	3892AE	3892AG	3892AH
3892AJ	3892AK	3892AL	3892AM	3892AN	3892AP	3892AR	3892AS	3892AT	3892AV
3892AW	3892AX	3892AZ	3892BA	3892BB	3892BC	3892BD	3892BE	3892BG	3892BH
3892BJ	3892BK	3892BL	3892BM	3892BN	3892BP	3892CB	3892CC	3892CD	3892CE
3892CG	3892CH	3892CJ	3892CK	3892CL	3892CM	3892CN	3892CP	3892CR	3892CS
3892CT	3892CV	3892CW	3892CX	3892DA	3892DB	3892DC	3892DD	3892DE	3892DG
3892DJ	3892EA	3892EB	3892EC	3892ED	3892EE	3892EG	3892EH	3892EJ	3892EK
3892EL	3892EM	3892EN	3892EP	3892ER	3892ES	3892ET	3892EV	3892EW	3892EX
3892EZ	3892GA	3892GB	3892GC	3892GD	3892HB	3892HC	3892HD	3892HE	3892HG
3892HH	3892HJ	3892HK	3892HL	3892HM	3892HN	3892HP	3892HR	3892HS	3892HT
3892HV	3892HW	3892HZ	3892VA	3892VB	3892VC	3892VD	3892VE	3892VG	3892VH
3892VJ	3892VK	3892VL	3892VM	3892VN	3892VP	3892VR	3892VS	3892VT	3892VV
3892VW	3892VX	3892WC	3892WG	3892WH	3892WJ	3892WK	3892WL	3892WN	3892WP
3892WR	3892WS	3892WT	3892WV	3892XA	3892XC	3892XE	3892XG	3892XH	3892XJ
3892XK	3892XL	3892XM	3892XN	3892XP	3892XR	3892XS	3892XT	3892XV	3892XW
3892XZ	3893AB	3893BA	3893BB	3893BC	3893BD	3893BE	3893BG	3893BH	3893BJ
3893BK	3893BL	3893BM	3893BN	3893BP	3893BR	3893BS	3893BT	3893BV	3893BW
3893BX	3893BZ	3893CA	3893CB	3893CC	3893CD	3893CE	3893CG	3893CH	3893CJ
3893CK	3893CL	3893CM	3893CN	3893CP	3893CR	3893CS	3893CT	3893CV	3893CW
3893CX	3893CZ	3893DA	3893DB	3893DC	3893DD	3893DE	3893DG	3893DH	3893DJ
3893DK	3893DL	3893DM	3893DN	3893DP	3893DR	3893DS	3893DT	3893DV	3893DW
3893DX	3893EA	3893EB	3893EC	3893ED	3893EE	3893EG	3893EH	3893EJ	3893EK
3893EL	3893EM	3893EN	3893EP	3893ER	3893ES	3893ET	3893EV	3893EW	3893EX
3893GA	3893GB	3893GC	3893GD	3893GE	3893GG	3893GH	3893GJ	3893GK	3893GL
3893GM	3893GN	3893GP	3893GR	3893GS	3893GW	3893GX	3893GZ	3893HA	3893HB
3893HC	3893HD	3893HE	3893HG	3893HH	3893HJ	3893HK	3893HL	3893HM	3893HN
3893JA	3893JB	3893JC	3893JD	3893JE	3893JG	3893JH	3893JJ	3893JK	3893JL
3893JM	3893JN	3893JP	3893JR	3893JS	3893JT	3893JV	3893JW	3893JX	3893JZ
3893KA	3893KB	3893KC	3893KD	3893KE	3893KG	3894AA	3894AB	3894AC	3894AE
3894AG	3894AH	3894AJ	3894AK	3894AL	3894AN	3894AP	3894AR	3894AS	3894AT
3894AV	3894AW	3894AX	3894AZ	3894BA	3894BB	3894BC	3894BD	3894BE	3894BG
3894BH	3894BJ	3894BK	3894BL	3894BM	3894BN	3894BP	3894CA	3894CB	3894CC
3894CD	3894CE	3894CG	3894CH	3894CK	3894CL	3894CM	3894CP	3894CR	3894CS

3894DA	3894DB	3894DC	3894DD	3894DE	3894DG	3894DH	3894DJ	3894DK	3894DL
3894DM	3894DP	3894DR	3894DS	3894DT	3894EB	3894EC	3894EE	3894EG	3894EK
3894GB	3894GC	3894GD	3894GE	3894GG	3894GH	3894GL	3894GM	3894GR	3894LA
3895BX	3896LT	3896LV	3896LW	3898LA	3899AS				

Beschikbare en gevraagde capaciteit

Het elektriciteitsstation OS Zeewolde 10kV heeft een capaciteit van 42 MW en deze maximale capaciteit wordt in 2019 bereikt door het aansluiten van een zonnepark van 20 MW. Het huidige gecontracteerd vermogen van alle klanten die energie terugleveren aan het net bedraagt 50 MW voor dit station.

Het elektriciteitsstation OS Zeewolde 20kV heeft een capaciteit van 263 MW en deze maximale capaciteit wordt in 2019 bereikt door het aansluiten van een zonnepark van 20 MW. Het huidige gecontracteerde vermogen van alle klanten die energie terugleveren aan het net bedraagt 315 MW.

Klik [hier](#) voor een algemene toelichting over het verschil tussen beschikbare en gecontracteerde capaciteit en de reden dat bij spanningsproblemen de gecontracteerde capaciteit lager kan zijn dan de beschikbare capaciteit.

Hoe en wanneer lost Liander dit probleem op?

De configuratie van OS Zeewolde wordt in de komende jaren aangepast, zodat er ruimte ontstaat voor verdere uitbreiding van de capaciteit. De aanpassingen van het station zijn naar verwachting in 2023 gereed. Daarna is het pas mogelijk om een extra 150/20kV-transformator te plaatsen en de capaciteit voor teruglevering te vergroten met 80 MW. Hiervoor is een uitbreiding van de 150kV-rail nodig. De exacte planning is nog niet bekend, maar deze zal naar verwachting in 2024 gereed zijn.

De huidige teruglevering op OS Zeewolde omvat veelal windparken. De nieuwe windturbines in het Windplan Rood (projectgebied Zuid) krijgen een gezamenlijke 150kV-aansluiting. De huidige windturbines die aangesloten zijn bij Liander, blijven grotendeels tot 2026 'dubbel' draaien met de nieuwe turbines. Het amoveren van oudere turbines zal leiden tot een afname in de teruglevering bij Liander.

Daarnaast wordt er gekeken of er [tussentijdse oplossingen](#) zijn om meer capaciteit beschikbaar te stellen aan klanten. Het toepassen van een vorm van congestiemanagement is in onderzoek.

Uitkomst congestieonderzoek teruglevering voor verdeelstation Zeewolde 10kV en 20kV 30-9-2019

Congestiemanagement biedt helaas geen oplossing voor dit congestiegebied. Aangeslotenen met elektriciteitsproductieeenheden die uitsluitend gebruik maken van één of meer niet-regelbare energiebronnen zijn uitgesloten van verplichte deelname aan congestiemanagement. De beperkte transportcapaciteit in dit congestiegebied is te sterk gerelateerd aan deze aangeslotenen. Er zijn zodoende onvoldoende garanties aanwezig dat er ten alle tijden voldoende vermogen in het congestiegebied aangeboden blijft worden om in alle transportverzoeken te kunnen voldoen. Liander gaat in gesprek met de ACM over de mogelijkheid tot een ontheffingsaanvraag en onderzoekt in de tussentijd of er alternatieven mogelijk zijn in het congestiegebied zoals een vrijwillige flexmarkt inrichten.

Capaciteitsproblemen bij teruglevering voor Zeewolde kabel ZWO 10-1V2.11

09-01-2020

We verwachten dat kabel ZWO 10-1V2.11 binnen afzienbare tijd zijn capaciteitsgrens bereikt, vanwege toegewezen aanvragen. Dit geldt voor teruglevering van elektriciteit. Op dit moment wordt een studie uitgevoerd naar de oplossing van dit probleem. Zodra die studie is afgerond kan er een termijn genoemd worden wanneer we dit probleem verwachten op te lossen. Hieronder staan de details van de oorzaak en de omschrijving van het congestiegebied.

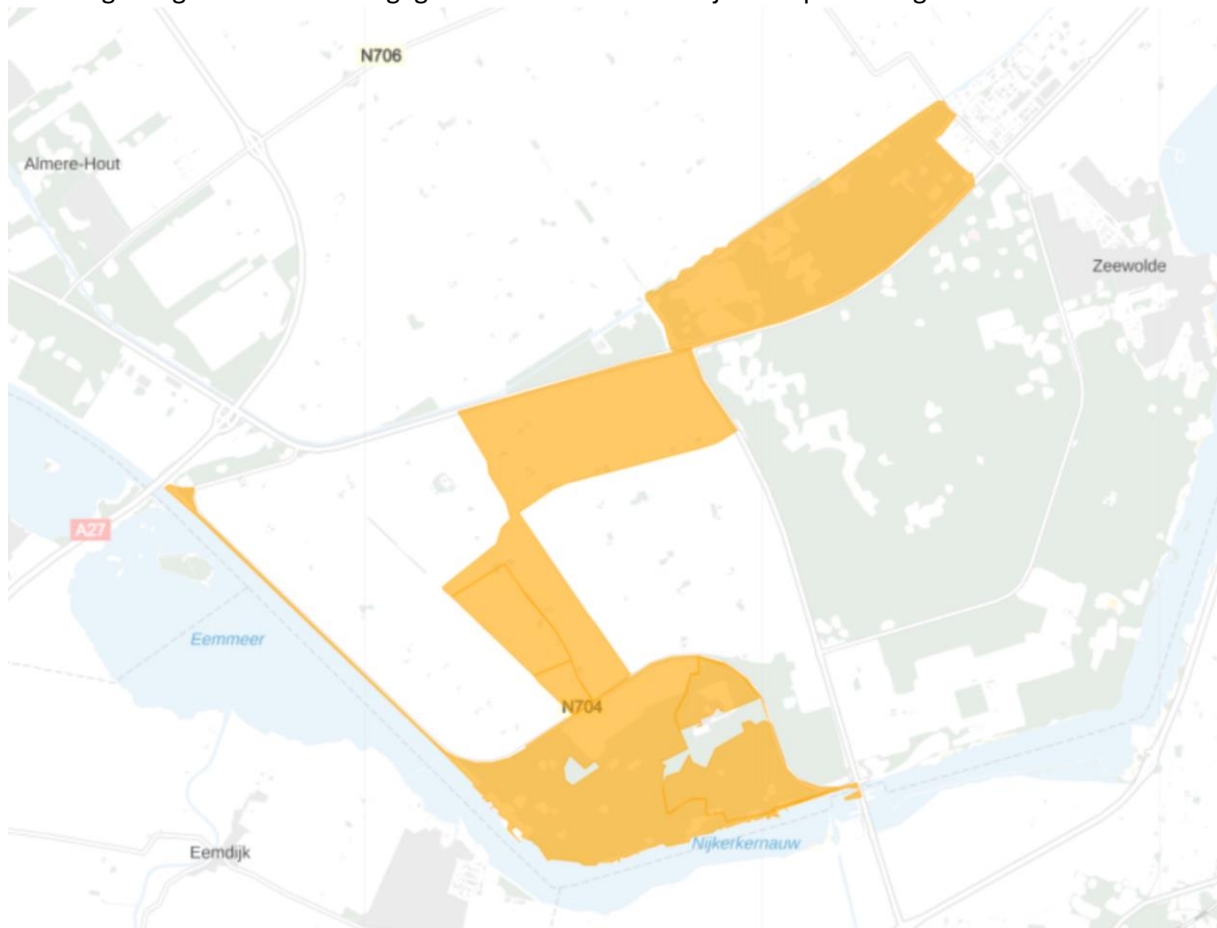
Oorzaak

In Nederland neemt de behoefte om duurzame elektriciteit op het net terug te leveren snel toe. Het elektriciteitsnet is daar in bepaalde gevallen nog niet op berekend. In dit geval ontstaat daardoor in het gebied rondom Zeewolde een tekort aan transportcapaciteit voor teruglevering van elektriciteit.

Deze situatie leidt tot spanningsvariaties die niet langer binnen de vereiste kwaliteitsnormen vallen. Bij een te hoge of te lage spanning werken de aangesloten installaties mogelijk niet als gewenst of kunnen deze schade oplopen.

Gebiedsbeschrijving

Het congestiegebied staat weergegeven in de kaart en de lijst met postcodegebieden hieronder.

3896LA	3896LD	3896LE	3896LH	3897LV		
--------	--------	--------	--------	--------	--	--

Beschikbare en gecontracteerde capaciteit

We constateren de verwachte congestie mede op basis van de gegevens die in onderstaande tabel staan weergegeven.

Beschikbare capaciteit van de hoofdkabel van de middenspanningskabel	3,88 MVA
Bestaande piekbelasting van de hoofdkabel van de middenspanningskabel voor analyse met verbruik	3,30 MVA
Bestaande piekbelasting van de hoofdkabel van de middenspanningskabel voor analyse met teruglevering	2,60 MVA
Totaal gecontracteerd vermogen levering grootverbruik klanten	3,10 MW
Totaal gecontracteerd vermogen teruglevering grootverbruik klanten	5,00 MW
Totaal aantal kleinverbruik aansluitingen	18

Lees [hier](#) een toelichting op de waardes in de tabel en het gebruik hiervan in de netanalyse die Liander maakt om in maatwerk te beoordelen of er nog voldoende capaciteit is voor nieuwe klantaanvragen. Hier wordt ook uitgelegd waarom de beschikbare en gecontracteerde capaciteit flink van elkaar kan verschillen en bij spanningsproblemen de gecontracteerde capaciteit lager kan zijn dan de ogenschijnlijk beschikbare capaciteit.

Hoe en wanneer lost Liander dit op?

Liander investeert volop in de uitbreiding van het elektriciteitsnet. Ook in dit gebied gaan we werkzaamheden uitvoeren om het elektriciteitsnet te versterken en/of uit te breiden.

Update 25-11-2020:

Liander verwacht de werkzaamheden voor het uitbreiden van het elektriciteitsnet in het vierde kwartaal van 2023 afgerond te hebben. We zetten ons in om ervoor te zorgen dat dit knelpunt tegelijk is opgelost met het knelpunt van het verdeelstation Zeewolde.

We hebben onderzocht of er andere technische mogelijkheden zijn die een (tijdelijke) oplossing bieden voor het knelpunt, zoals het aanpassen van de netconfiguratie of het afschakelen van opwekinstallaties wanneer het elektriciteitsnet zich in de storings- of onderhoudssituatie bevindt. Helaas blijkt in dit gebied een netuitbreiding op dit moment nog de enige technische oplossing. Eventueel kunnen ook congestiemanagement en/of individuele klantafspraken een tijdelijke oplossing bieden. Daarover houden we onze klanten op de hoogte. Houd voor de meest actuele informatie over de permanente en tijdelijke oplossingen ook [de website van Liander](#) in de gaten.

Congestiemanagement biedt helaas geen oplossing voor een andere verdeling van de capaciteit in dit congestiegebied. Aangeslotenen met elektriciteitsproductie-eenheden die uitsluitend gebruik maken van één of meer niet-regelbare energiebronnen zijn uitgesloten van verplichte deelname aan congestiemanagement. De beperkte transportcapaciteit in dit congestiegebied is te sterk gerelateerd aan deze aangeslotenen. Er zijn zodoende onvoldoende garanties aanwezig dat er te allen tijde voldoende deelnemers in het congestiegebied bereid zijn de transportverzoeken onderling en in samenwerking met Liander anders te verdelen. Liander gaat in gesprek met de ACM over de mogelijkheid tot een ontheffingsaanvraag en onderzoekt in de tussentijd of er alternatieven mogelijk zijn in het congestiegebied zoals een vrijwillige flexmarkt. Voorwaarde is daarnaast dat Liander over de technische middelen in het net beschikt om de leveringszekerheid en de veiligheid te bewaken.

Daarnaast uit de congestie zich in dit gebied in spanningswisseling, die Liander onvoldoende kan beheersen. Het beheersen van de spanningskwaliteit op een elektriciteitsnet is maatwerk. Of dat maatwerk mogelijk is, is afhankelijk van de technische mogelijkheden in relatie tot de veranderende omstandigheden: nieuwe afnemers die op het bestaande net een aansluiting hebben of wensen met een nieuw patroon van verbruik en/of productie. Afnemers onderling versterken de spanningswisselingen. De mogelijkheden tot uitvoeren van congestiemanagement worden daardoor te complex binnen dit congestiegebied met de beschikbare technische middelen om de spanningskwaliteit te beheersen. Een aanpassing van het net is een absolute voorwaarde.

Capaciteitsproblemen bij teruglevering voor Zeewolde kabel ZWO 10-1V2.12

09-01-2020

We verwachten dat kabel ZWO 10-1V2.12 binnen afzienbare tijd zijn capaciteitsgrens bereikt, vanwege toegewezen aanvragen. Dit geldt voor teruglevering van elektriciteit. Op dit moment wordt een studie uitgevoerd naar de oplossing van dit probleem. Zodra die studie is afgerond kan er een termijn genoemd worden wanneer we dit probleem verwachten op te lossen. Hieronder staan de details van de oorzaak en de omschrijving van het congestiegebied.

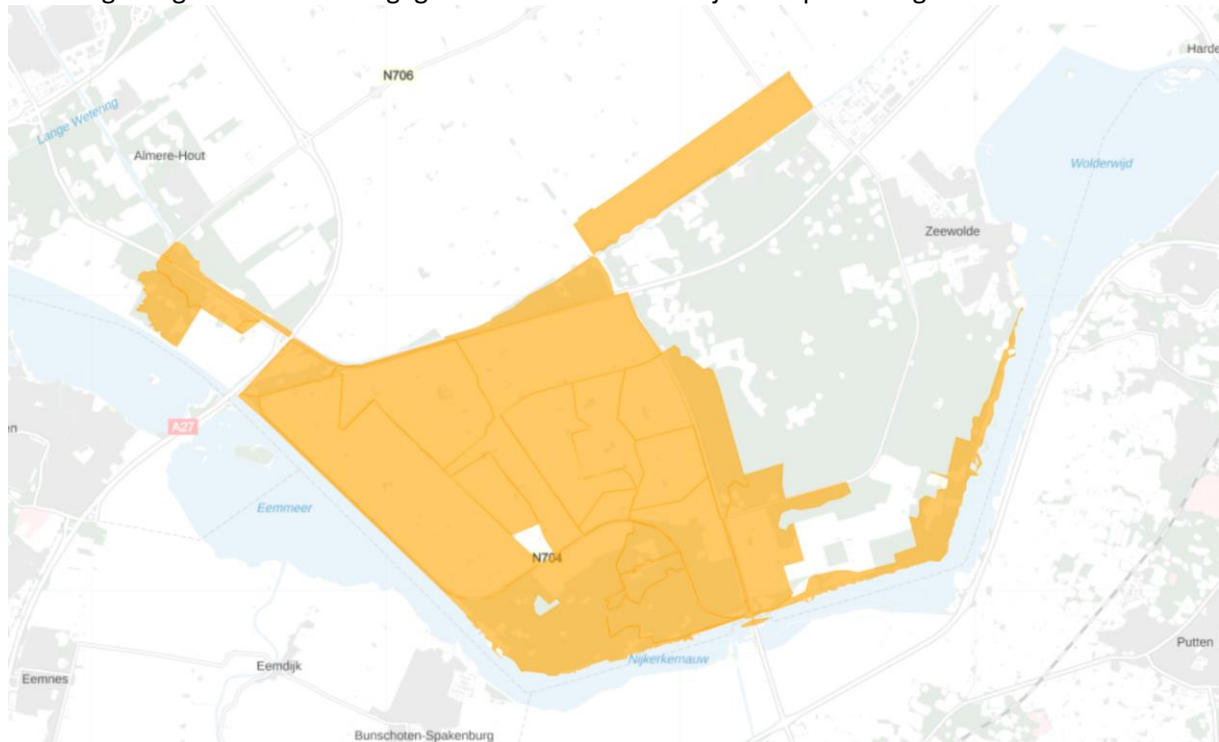
Oorzaak

In Nederland neemt de behoefte om duurzame elektriciteit op het net terug te leveren snel toe. Het elektriciteitsnet is daar in bepaalde gevallen nog niet op berekend. In dit geval ontstaat daardoor in het gebied rondom Zeewolde een tekort aan transportcapaciteit voor teruglevering van elektriciteit.

Deze situatie leidt tot spanningsvariaties die niet langer binnen de vereiste kwaliteitsnormen vallen. Bij een te hoge of te lage spanning werken de aangesloten installaties mogelijk niet als gewenst of kunnen deze schade oplopen.

Gebiedsbeschrijving

Het congestiegebied staat weergegeven in de kaart en de lijst met postcodegebieden hieronder.

1358BJ	1358CA	1358CB	1358CC	1358CD	3896LA	3896LB	3896LC	3896LD	3896LG
3896LH	3896LJ	3896LK	3896LM	3896LN	3896LP	3896LR	3896LX	3896LZ	3896MB
3896MC	3897LN	3897LX							

Beschikbare en gecontracteerde capaciteit

We constateren de verwachte congestie mede op basis van de gegevens die in onderstaande tabel staan weergegeven.

Beschikbare capaciteit van de hoofdkabel van de middenspanningskabel	3,88 MVA
Bestaande piekbelasting van de hoofdkabel van de middenspanningskabel voor analyse met verbruik	3,91 MVA
Bestaande piekbelasting van de hoofdkabel van de middenspanningskabel voor analyse met teruglevering	1,24 MVA
Totaal gecontracteerd vermogen levering grootverbruik klanten	3,71 MW
Totaal gecontracteerd vermogen teruglevering grootverbruik klanten	5,98 MW
Totaal aantal kleinverbruik aansluitingen	66

Lees [hier](#) een toelichting op de waardes in de tabel en het gebruik hiervan in de netanalyse die Liander maakt om in maatwerk te beoordelen of er nog voldoende capaciteit is voor nieuwe klantaanvragen. Hier wordt ook uitgelegd waarom de beschikbare en gecontracteerde capaciteit flink van elkaar kan verschillen en bij spanningsproblemen de gecontracteerde capaciteit lager kan zijn dan de ogenschijnlijk beschikbare capaciteit.

Hoe en wanneer lost Liander dit op?

Liander investeert volop in de uitbreiding van het elektriciteitsnet. Ook in dit gebied gaan we werkzaamheden uitvoeren om het elektriciteitsnet te versterken en/of uit te breiden.

Liander plant momenteel de werkzaamheden voor de uitbreiding van het elektriciteitsnet in dit gebied. Zodra bekend is wanneer de congestie verholpen wordt, plaatsen we dat op de capaciteitspagina's op onze website.

Verder kijken we naar [tussentijdse oplossingen](#) waarmee we de beschikbare capaciteit op een andere manier aan klanten kunnen aanbieden, zoals congestiemanagement. Houd voor de meest actuele informatie over de oplossingen regionale capaciteitspagina's in de gaten op www.liander.nl.

Congestiemanagement biedt helaas geen oplossing voor een andere verdeling van de capaciteit in dit congestiegebied. Aangeslotenen met elektriciteitsproductie-eenheden die uitsluitend gebruik maken van één of meer niet-regelbare energiebronnen zijn uitgesloten van verplichte deelname aan congestiemanagement. De beperkte transportcapaciteit in dit congestiegebied is te sterk gerelateerd aan deze aangeslotenen. Er zijn zodoende onvoldoende garanties aanwezig dat er te allen tijde voldoende deelnemers in het congestiegebied bereid zijn de transportverzoeken onderling en in samenwerking met Liander anders te verdelen. Liander gaat in gesprek met de ACM over de mogelijkheid tot een ontheffingsaanvraag en onderzoekt in de tussentijd of er alternatieven mogelijk zijn in het congestiegebied zoals een vrijwillige flexmarkt. Voorwaarde is daarnaast dat Liander over de technische middelen in het net beschikt om de leveringszekerheid en de veiligheid te bewaken.

Daarnaast uit de congestie zich in dit gebied in spanningswisseling, die Liander onvoldoende kan beheersen. Het beheersen van de spanningskwaliteit op een elektriciteitsnet is maatwerk. Of dat maatwerk mogelijk is, is afhankelijk van de technische mogelijkheden in relatie tot de veranderende omstandigheden: nieuwe afnemers die op het bestaande net een aansluiting hebben of wensen met een nieuw patroon van verbruik en/of productie. Afnemers onderling versterken de spanningswisselingen. De mogelijkheden tot uitvoeren van congestiemanagement worden daardoor te complex binnen dit congestiegebied met de beschikbare technische middelen om de spanningskwaliteit te beheersen. Een aanpassing van het net is een absolute voorwaarde.

Bijlage: Algemene toelichting op netcapaciteit en congestie

Toelichting netanalyse en congestie

Hieronder volgt een toelichting op het beoordelen van de aanwezige capaciteit en het kunnen toekennen van capaciteit. Onderstaande toelichting verklaart het verschil tussen de waarden voor de aanwezige en gecontracteerde capaciteit in de vooraankondiging en de reden dat bij spanningsproblemen de gecontracteerde capaciteit lager kan zijn dan de aanwezige capaciteit.

Beoordeling capaciteit

Met de netanalyse berekenen we hoe het net zich gedraagt in verschillende situaties: een normale situatie, een storingssituatie en een onderhoudssituatie. In een netanalyse wordt onder andere gekeken naar de hoeveelheid bestaande consumenten en zakelijke klanten met kleinverbruik- en grootverbruikaansluitingen in het gebied. Ook het bekende gecontracteerde vermogen van deze klanten, de daadwerkelijke huidige belasting en spanningshuishouding van het net, de verwachte aanvragen en de verwachte groei van bestaande klanten worden meegenomen in de analyse. We houden rekening met de 'profielen' van onze klanten, waarin we in veel gevallen zien dat niet alle afnemers tegelijk gebruik maken van het maximale transportvermogen dat aan hen is toegekend. Tenslotte nemen we mee dat productie en verbruik op een zelfde netvlak elkaar kunnen compenseren. Dit heeft in het verleden ook de omvang van de investeringen en daarmee de tarieven van de netbeheerders bepaald.

We controleren in de verschillende situaties of de maximale stroom, de spanningskwaliteit en de kortsluitvastheid voldoen aan de gestelde eisen uit de Netcode Elektriciteit en de Europese NEN-EN 50160. Wanneer de grenswaarden worden overschreden, constateren we verwachte congestie of een spanningsprobleem. We hebben dan te maken met transportschaarste als gevolg van een tekort aan capaciteit in het bestaande elektriciteitsnet.

Kleinverbruikers beschikken voor verbruik en teruglevering per definitie over de volledige capaciteit van hun aansluiting. Er wordt als gevolg van het 'capaciteitstarief' niet gecontracteerd aan de hand van gewenst transportvermogen. Bij de berekening van het beslag dat kleinverbruikers op de capaciteit van het net maken, wordt uitgegaan van de in het verleden gebruikelijke 'belastingpatronen', de zogeheten verbruiksprofielen. Deze verbruiksprofielen gaan uit van relatief geringe gelijktijdigheid van het beslag op de capaciteit van het net.

Omdat gelijktijdig gebruik met betrekking tot aanwezige capaciteit in het net en capaciteit van de aansluitingen per locatie sterk in verhouding tot elkaar kunnen verschillen, kan Liander geen garanties bieden op een inschatting van capaciteit die aan individuele afnemers voor verbruik en/of teruglevering wordt aangeboden.

Toelichting piekbelasting op de hoofdkabel

We baseren de bestaande piekbelasting van de hoofdkabel onder andere op de totale gemeten stroom op de kabel, in het afgelopen jaar. Dit combineren we met de belasting per middenspanningsruimte en de vermogens van opwekinstallaties bij klanten. Het resultaat toetsen we aan de grenzen van stroom- en spanningskwaliteit.

Toelichting piekbelasting op het verdeelstation

We baseren de bestaande piekbelasting van het verdeelstation op een vermogensprofiel van het station. Dit profiel stellen we jaarlijks vast op basis van metingen en werken we bij als we nieuwe klanten op het station aansluiten. Zo is er altijd een recent inzicht in de maximale piek voor verbruik en teruglevering.

Transportschaarste op verschillende niveaus in het net

Bij een vooraankondiging van congestie is er sprake van twee hoofdoorzaken:

1) Congestie in een elektriciteitsverdeelstation

Een verdeelstation is aangesloten op een ander verdeelstation van Liander of op het hoogspanningsnet van TenneT. Op een verdeelstation worden de middenspanningskabels aangesloten voor transport van de elektriciteit naar klanten. Als er sprake is van congestie bij het verdeelstation zelf, heeft dit gevolgen voor alle klanten met een grootverbruikaansluiting die aangesloten zijn op het verdeelstation of het middenspanningsnet daarachter. Kan het bestaande station worden uitgebreid? Dan nemen de werkzaamheden enkele jaren in beslag. Is het nodig een nieuw verdeelstation te stichten? Dan duren de werkzaamheden meestal langer.

2) Congestie in een middenspanningskabel

De middenspanningskabels hebben een spanning van 10kV of 20kV en zijn onderdeel van het middenspanningsdistributienet. Als er sprake is van congestie bij een middenspanningskabel heeft dit gevolgen voor klanten met een grootverbruikaansluiting die via middenspanningsruimtes zijn aangesloten op de desbetreffende kabel. Het uitbreiden van capaciteit bij middenspanningskabels kost doorgaans enkele jaren. In een gebied waar veel middenspanningskabels tegelijk uitgebreid worden kan dit langer duren omdat werkzaamheden op elkaar afgestemd dienen te worden.

Lokale stroomcapaciteit knelpunten in kabels van het distributienet

De middenspanningskabels van het distributienet bestaan uit een aaneenschakeling van middenspanningskabels van variabele doorsnede en type materiaal. Het distributienet is namelijk over een zeer lange periode in de loop der jaren opgebouwd en wordt continu lokaal aangepast en uitgebreid. De doorsnede en het type materiaal van een kabel bepalen de capaciteit. Het is daarom niet mogelijk om één bepaalde waarde te definiëren voor middenspanningskabels die eenduidig de capaciteit weergeeft. Dit is variabel en afhankelijk van waar een klant is aangesloten. In de vooraankondiging wordt alleen de stroomcapaciteit van de hoofdkabel benoemd: dit is de kabel waarmee een middenspanningskabel aangesloten is op een elektriciteitsverdeelstation. Ondanks dat in gevallen deze hoofdkabel op zichzelf wel voldoende totale beschikbare capaciteit heeft, kunnen er dus nog steeds lokale capaciteitsproblemen optreden vanwege de diversiteit aan opbouw van middenspanningskabels. Hier kijken we in de netanalyse naar.

Kwaliteit van de spanning

De Netcode Elektriciteit en de NEN-EN 50160 schrijven voor aan welke normen de spanning op de netten moet voldoen. Deze normen beschrijven een bandbreedte voor de op een aansluiting aan te leveren spanningskwaliteit.

De spanningskwaliteit wordt bepaald door enerzijds een samenspel van het verbruik en teruglevering van verschillende klanten op middenspanningskabel en anderzijds door onder andere de diameter van de middenspanningskabel, de lengte van de middenspanningskabel en de capaciteit van een elektriciteitsverdeelstation om de spanning al dan niet te kunnen regelen.

Soms zien we een grote verandering in de combinatie van verbruik en teruglevering. Dan kunnen de geldende spanningskwaliteitsnormen eerder overschreden worden dan de maximale stroomcapaciteit. Dat gebeurt bijvoorbeeld wanneer de teruglevering door bestaande en nieuwe klanten snel groeit. Dit is in het bijzonder aan de orde in de netten in de buitengebieden, die van oudsher bedoeld waren voor relatief weinig verbruik van elektriciteit.

Spanningsproblemen kunnen zich daarmee dus ook voordoen wanneer op zichzelf genomen een distributienet voldoende totale beschikbare stroomcapaciteit heeft. In veel gevallen zal het noodzakelijk zijn de capaciteit van het elektriciteitsnet te vergroten om de spanningskwaliteit weer binnen geldende normen te krijgen.

Beperkingen niet direct voor alle type aansluitingen in postcodegebied van toepassing

Bij congestie in een elektriciteitsverdeelstation of middenspanningskabel kan het zijn dat niet alle nieuwe aanvragen in de genoemde postcodegebieden, tezamen het congestiegebied, daarmee geconfronteerd worden. De wetgeving schrijft voor dat klanten afhankelijk van de gevraagde capaciteit op een voorgeschreven wijze dienen te worden aangesloten. Dit betekent dat klanten met een vermogen groter dan 2 MVA niet per se te maken krijgen met het tekort aan capaciteit in het lokale distributienet, doordat zij rechtstreeks op het elektriciteitsverdeelstation dienen te worden aangesloten.

Het kan in enkele gevallen in een congestiegebied voorkomen dat een klant alsnog transportcapaciteit toegewezen krijgt. Dit wordt per aanvraag beoordeeld en is afhankelijk van de lokale situatie van het elektriciteitsnetwerk. Er kunnen meerdere kabels door een postcodegebied lopen en zodoende kan het voorkomen dat als gevolg van een congestieknelpunt in één van de middenspanningskabels een postcodegebied als congestiegebied aangeduid wordt. Tegelijkertijd kan er op een andere middenspanningskabel in datzelfde postcodegebied nog wel ruimte beschikbaar zijn.